בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ג', י"ב בסיון תשס"ד (01 ביוני)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, י"ב בסיון, אנו ממשיכים במסעינו אל חקר שבטי ישראל. היום – שבט דן.

"...ותעמוד [לאה] מלדת [אחרי לידת יהודה]. ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב ותקנא רחל באחותה ותאמר אל יעקב הבה לי בנים ואם אין מתה אנוכי. ויחר אף יעקב ברחל ויאמר התחת אלוקים אנוכי אשר מנע ממך פרי בטן. ותאמר הנה אמתי בלהה בוא אליה ותלד על ברכיי ואיבנה גם אנוכי ממנה. ותתן לו את בלהה שיפחתה לאשה ויבא אליה יעקב. ותהר בלהה ותלד ליעקב בן. ותאמר רחל דנני אלוקים וגם שמע בקולי ויתן לי בן על-כן קראה שמו דן."[בראשית ל' 1-6]

שבט דן – השבט **החמישי** [לפי סדר התולדות] של בני ישראל. בזכות דן, נפקדה רחל: ברישום בני ישראל בספר דברי הימים_א, סדר השמות מופיע כך: "דן יוסף ובנימין..." [ב', 2] היה צריך לומר יוסף ובנימין דן נפתלי גד ואשר [רישום לפי האמהות כפי שהחל ברישום של בני לאה.] אלא משנה את הסדר ומוציא את דן מבני השפחות ומקדימו ליוסף ובנימין, לומר לנו: בזכות דן עמד יוסף ובנימין, בזכות שרחל הכניסה את צרתה [בלהה] לביתה, פתח הקב"ה את רחמה ונולדו יוסף ובנימין. [פירוש לבראשית רבה ע"ג ד'] לדן היה בן יחיד, חושים, שנקרא גם שוחם, והוא שהרג את עשיו ביום קבורת יעקב אבינו.

כאמור, שבט דן, צאצאי דן בן יעקב, מנה רק משפחה אחת (השוחמי). בברכת יעקב לבניו, בירכו: "דן ידין עמו כאחד שבטי ישראל." [בראשית מ"ט 16] והתנבא בכך על שמשון השופט בן שבט דן, [שעליו קראנו בהפטרה בשבת האחרונה, פר' נשוא"] שהושיע את ישראל ו"כל ישראל יהיו כאחד עמו." [רש"י שם] משה רבינו בירכו: "דן גור אריה יזנק מן הבשן" [דברים ל"ג 22] ולפי שהיה סמוך לגבול נמשל לאריה המזנק – כלומר, הצטיין בגבורה מיוחדת. בנדודי בני-ישראל במדבר, היה שבט דן, אחרי שבט יהודה, הגדול במספרו משאר השבטים – כמעט 63,000 נפש – הכל מבן היחיד לדן! במסעות בני-ישראל, הלך מחנה דן [עם אשר ונפתלי] אחרון, כ"מאסף לכל המחנות", ו"מי שהיה מאבד דבר היה מחזירו לו" [ירושלמי, עירובין ה.]

בארץ-ישראל התפלג שבט דן לשניים. תחילה, נחל את שפלת לוד, עמק איילון ושיפולי ההרים הסמוכים ומשלא הספיקה נחלה זו, נחלו את סביבת דן-ליש (היא "לשם"), בחבל מקורות הירדן שבצפון הארץ. תחילה, לא עלה בידי בני דן הדרומיים להיאחז אלא בחלק ההררי של נחלתם, וכמעט ונעקרו מגבולם בידי האמורים יושבי החוף ועמק איילון. עם התבססות הפלישתים נאלצו בני דן, כשבטי ישראל אחרים, להיות תחת שלטונם [שופטים י"ד 4]. בעיר דן שבנחלה הצפונית של השבט, הציב ירבעם בן נבט אחד מעגלי הזהב שעשה. עם כיבוש הגליל ועבר-הירדן בידי תגלת-פלאסר ה- 3 הוגלו בני דן אשורה ונעלמו. לפני כ- 1100 שנה סיפר נוסע יהודי בשם אלדד כי מוצאו מבני שבט דן שגלו אל מעבר להרי כוש. הוא אף הביא מסורות בהלכה, שחלק מחכמי ישראל סמכו עליהן כמסורות מקוריות, ולמעשה הן היוו בסיס לפסיקה בדור שלנו כי אחינו העולים מאתיופיה הם צאצאים מאותם שרידי שבט דן.

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ג', י"ב בסיון תשס"ד (01 ביוני)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

בין האנשים שנזכרו בתנ"ך משבט דן – אהוליאב, עוזרו של בצלאל במלאכת המשכן.

[אנציקלופדיה לבית ישראל]

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל